

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδότησης 22/2024
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Τμήμα Ε΄

Συνεδρίαση της 14^{ης} Φεβρουαρίου 2024.

Σύνθεση

Προεδρεύων: Ευάγγελος Μαρίνης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ., λόγω κωλύματος της Προέδρου του Τμήματος, Αικατερίνης Γρηγορίου, Αντιπροέδρου Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Χρήστος Μηκίδης, Βασιλική Παπαθεοδώρου, Δημήτριος Κατωπόδης, Περικλής Αγγέλου, Δημήτριος Καμάρης, Βασιλεία Πελέκου, Αναστασία Βασιλείου και Αγγελική Αναστοπούλου, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Δημήτριος Καμάρης, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός Ερωτήματος: Το έγγραφο του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), με αριθμ. πρωτ. 28570/30-11-2023 και το συνημμένο σ' αυτό έγγραφο του Τμήματος Διοίκησης της Διεύθυνσης Διοικητικού της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών του ΑΠΘ, με αριθμ. πρωτ. 28344/30-11-2022.

Περίληψη ερωτήματος: Μετά την αυτοδίκαιη έκπτωση της Αντιπροέδρου του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ από το αξίωμά της, κατά το δεύτερο έτος της θητείας της, εάν δύναται, κατά τις διατάξεις του ν. 4957/2022 (Α' 141), να πληρωθεί η κενωθείσα θέση της Αντιπροέδρου του Τμήματος μέχρι τη λήξη της θητείας της και, ακολούθως πως θα διασφαλιστεί η νόμιμη συγκρότηση και λειτουργία των συλλογικών οργάνων του Τμήματος (Συνέλευση και Διοικητικό Συμβούλιο), στα οποία μετείχε *ex officio* η εν λόγω Αντιπρόεδρος που απώλεσε την ιδιότητα υπό την οποία συμμετείχε στα συλλογικά αυτά όργανα.

Στο πιο πάνω ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε΄) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό.

Από τα όσα αναφέρονται στο με αριθμό πρωτοκόλλου 28344/30-11-2023 έγγραφο του Τμήματος Διοίκησης της Διεύθυνσης Διοικητικού της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών του ΑΠΘ και τα λοιπά έγγραφα που το συνοδεύουν προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με την με αριθμό 84334/06-07-2022 πράξη του Πρύτανη του ΑΠΘ (Υ.Ο.Δ.Δ. 603/18-07-2022) διαπιστώθηκε η, κατά τις διατάξεις του άρθρου 23 του ν. 4485/2017 (Α΄ 114) και 8 της 153348/Ζ1/17/15-09-2017 αποφάσεως του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (Β΄ 3255), εκλογή του Π.Π. και της Ξ.Δ., καθηγητών α΄ βαθμίδας του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ, ως Προέδρου και Αναπληρώτριας Προέδρου του εν λόγω Τμήματος αντίστοιχα, με θητεία από 01-09-2022 έως 31-08-2024. Στα συλλογικά όργανα του Τμήματος που συγκροτήθηκαν με τις διατάξεις του ν. 4957/2022 συμμετείχε η πιο πάνω, Ξ.Δ., με την ιδιότητα της Αντιπροέδρου του Τμήματος, ως *ex officio* μέλος, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην 131887/Ζ1/26-10-2022 ερμηνευτική εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (Κεφάλαιο Δ, παράγραφος 3).

2. Με την με αριθμό 9/13-09-2023 πράξη του Πρύτανη του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Γ΄ 2724) η πιο πάνω Ξ.Δ., που είχε εκλεγεί, υπό την ισχύ του ν. 4485/2017, στο αξίωμα της Αναπληρώτριας Προέδρου του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ και ασκούσε καθήκοντα Αντιπροέδρου του εν λόγω Τμήματος κατά τις ισχύουσες διατάξεις του ν. 4957/2022 (Κεφάλαιο Δ, παράγραφος 3, της 131887/Ζ1/26-10-2022 εγκυκλίου της Γενικής Γραμματείας Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων), μετακινήθηκε, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 153 του ν. 4957/2002 (Α΄ 141), από το Τμήμα αυτό σε μόνιμη κενή οργανική θέση της βαθμίδας του καθηγητή του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, όπου ορκίστηκε και ανέλαβε καθήκοντα στις 26-10-2023, με συνέπεια την αυτοδίκαιη παραίτηση από την πρώτη θέση και την έκπτωσή της από το αξίωμα της

Αντιπρόεδρου του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ.

3. Με βάση το πιο πάνω ιστορικό και σύμφωνα με όσα ορίζονται στις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 32 του ν. 4957/2022 (Α' 141), τίθεται, με το πιο πάνω έγγραφο, ο προβληματισμός, εάν δύναται να πληρωθεί η κενωθείσα θέση της Αντιπρόεδρου του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ, μέχρι τη λήξη της θητείας της και, ακολούθως, το πως θα διασφαλιστεί η νόμιμη συγκρότηση και λειτουργία των συλλογικών οργάνων του Τμήματος (Συνέλευση και Διοικητικό Συμβούλιο), στα οποία μετείχε *ex officio* η εν λόγω Αντιπρόεδρος.

Νομοθετικό πλαίσιο.

4. Στα άρθρα 20 παρ. 1-4, 28, 29 παρ. 1, 31 παρ. 1, 32 παρ. 1, 4-10, 33 και 412 του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141) του Κεφαλαίου Γ' «Ακαδημαϊκή Διάρθρωση των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και Όργανά τους» του Μέρους Α', ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 20.

Ακαδημαϊκή διάρθρωση των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. 1. Κάθε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) διαρθρώνεται από ακαδημαϊκές μονάδες δύο (2) επιπέδων: α) τις Σχολές και β) τα Τμήματα. 2. Κάθε Σχολή διαρθρώνεται κατ' ελάχιστον από δύο (2) Τμήματα, καλύπτει μία (1) ενότητα συγγενών επιστημονικών περιοχών και εξασφαλίζει τη διεπιστημονική προσέγγιση στη διδασκαλία και την έρευνα μεταξύ των Τμημάτων της. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η ίδρυση και λειτουργία Μονομηματικής Σχολής, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για την ανάπτυξη και καλλιέργεια της επιστήμης που θεραπεύει. 3. Το Τμήμα αποτελεί τη θεμελιώδη ακαδημαϊκή μονάδα του Ιδρύματος και έχει ως στόχο την προαγωγή ενός συγκεκριμένου πεδίου της επιστήμης, της τεχνολογίας, των γραμμάτων και των τεχνών μέσω της εκπαίδευσης και της έρευνας. 4. Τα Τμήματα δύνανται να διαρθρώνονται σε επιμέρους μονάδες, τους Τομείς, οι οποίοι καλύπτουν ένα μέρος του επιστημονικού πεδίου του Τμήματος, που αποτελείται από συγγενή γνωστικά αντικείμενα και έχουν ως σκοπό τον συντονισμό του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου στα αντικείμενά τους. Το

σύνολο των γνωστικών αντικειμένων των Τομέων καλύπτει όλα τα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος. Για τη διάρθρωση ενός Τμήματος σε Τομείς απαιτούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) να υπηρετούν κατ' ελάχιστον είκοσι ένα (21) μέλη Δ.Ε.Π. στο Τμήμα και β) να ιδρύονται κατ' ελάχιστον τρεις (3) Τομείς.
5.

Άρθρο 28.

Όργανα Τμήματος. Τα Τμήματα έχουν τα ακόλουθα όργανα: α) Συνέλευση, β) Διοικητικό Συμβούλιο, γ) Πρόεδρο, δ) Αντιπρόεδρο.

Άρθρο 29.

Συνέλευση Τμήματος – Συγκρότηση. 1. Η Συνέλευση Τμήματος αποτελείται από: α) τον Πρόεδρο του Τμήματος, β) τον Αντιπρόεδρο του Τμήματος, γ) τους Διευθυντές των Τομέων, εφόσον υφίστανται Τομείς στο Τμήμα, δ) όλα τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Τμήματος, αν ο συνολικός αριθμός που υπηρετεί σε αυτό δεν υπερβαίνει τον αριθμό σαράντα (40), ε) έναν (1) εκπρόσωπο από κάθε κατηγορία των μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος, εφόσον υπηρετεί μέλος της αντίστοιχης κατηγορίας και στ) εκπροσώπους των φοιτητών που αντιστοιχούν σε ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνόλου των μελών της Συνέλευσης του Τμήματος των περ. α) έως δ), με ελάχιστη εκπροσώπηση ενός (1) φοιτητή ανά κύκλο σπουδών, εφόσον το Τμήμα οργανώνει προγράμματα σπουδών και για τους τρεις κύκλους. 2.

Άρθρο 31.

Διοικητικό Συμβούλιο. 1. Στα Τμήματα όπου υπάρχουν Τομείς, λειτουργεί Διοικητικό Συμβούλιο. Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) απαρτίζεται από: α) τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο του Τμήματος, β) τους Διευθυντές των Τομέων και γ) έναν (1) από τους τρεις (3) εκλεγμένους εκπροσώπους των κατηγοριών των μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού, Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού ή Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού. Το Δ.Σ. συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα έστω και αν δεν έχει υποδειχθεί ο εκπρόσωπος της περ. γ) του πρώτου εδαφίου. 2.

Άρθρο 32.

Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος Τμήματος - Διαδικασία εκλογής. 1. Πρόεδρος ή Αντιπρόεδρος Τμήματος εκλέγεται μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) πλήρους απασχόλησης, της βαθμίδας του Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή, για θητεία δύο (2) ετών. 2. 4. Η προκήρυξη των εκλογών για την ανάδειξη Προέδρου και Αντιπροέδρου Τμήματος πραγματοποιείται από τον Κοσμήτορα της Σχολής στην οποία ανήκει το Τμήμα, τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας τους. 5. Η εκλογική διαδικασία διεξάγεται από τριμελή εφορευτική επιτροπή, με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη. Τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της εφορευτικής επιτροπής είναι μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, κατά προτεραιότητα της βαθμίδας του Καθηγητή, και ορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα διεξαγωγής της ψηφοφορίας. Στη συνεδρίαση της Συνέλευσης για τον ορισμό της εφορευτικής επιτροπής δεν συμμετέχουν μέλη που έχουν υποβάλλει υποψηφιότητα για το αξίωμα του Προέδρου και του Αντιπροέδρου. Αν ο υπηρετών Πρόεδρος είναι υποψήφιος, κατά τη συζήτηση του θέματος ορισμού των μελών της εφορευτικής επιτροπής προεδρεύει στη Συνέλευση το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος, υπό την προϋπόθεση ότι δεν είναι υποψήφιος. Ως Πρόεδρος της τριμελούς εφορευτικής επιτροπής ορίζεται το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π., το οποίο συμμετέχει σε αυτή. Η εφορευτική επιτροπή, αφού της παραδοθούν οι υποψηφιότητες, εξετάζει αν οι υποψήφιοι πληρούν τις προϋποθέσεις εκλογιμότητας και καταρτίζει εντός δύο (2) ημερών δύο (2) ενιαία ψηφοδέλτια, ένα (1) με όλα τα ονόματα των υποψηφίων για το αξίωμα του Προέδρου και ένα (1) με όλα τα ονόματα των υποψηφίων για το αξίωμα του Αντιπροέδρου. 6. Η εκλογική διαδικασία διεξάγεται αποκλειστικά μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας. Η ψηφοφορία είναι άμεση και μυστική. Αν κανείς από τους υποψήφιους δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία ή αν υπάρχει ισοψηφία μεταξύ των υποψηφίων στην πρώτη (1η) θέση ή μεταξύ των υποψηφίων στη δεύτερη (2η) θέση, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται, ομοίως μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας, την επόμενη εργάσιμη ημέρα μεταξύ των υποψηφίων που είτε ισοψηφούν στην πρώτη θέση, είτε καταλαμβάνουν την πρώτη (1η) και τη δεύτερη (2η) θέση. Αν εξακολουθεί να υφίσταται ισοψηφία στη δεύτερη (2η) θέση διενεργείται ηλεκτρονική κλήρωση μεταξύ των υποψηφίων που ισοψηφούν στη δεύτερη (2η) θέση, και επαναλαμβάνεται η ψηφοφορία μεταξύ των δύο (2)

πρώτων. Επί νέας άγωνας εκλογικής διαδικασίας, αυτή επαναλαμβάνεται, ομοίως μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας, την επόμενη εργάσιμη ημέρα, οπότε εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκεντρώνει τη σχετική πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων. Αν υπάρχει ισοψηφία, διενεργείται κλήρωση ενώπιον της εφορευτικής επιτροπής. 7. Η εφορευτική επιτροπή επιβλέπει τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, εξάγει τα αποτελέσματα της εκλογής και ανακηρύσσει τους εκλεγέντες Πρόεδρο και Αντιπρόεδρο, αποστέλλοντας το αποτέλεσμα προς τον Πρύτανη του Α.Ε.Ι. για την έκδοση διαπιστωτικής πράξης εκλογής. 8. Αν ο Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος παραιτηθεί ή εκλείψει για οποιονδήποτε λόγο κατά το πρώτο έτος της θητείας του, εντός δέκα (10) ημερών προκηρύσσονται εκλογές για την ανάδειξη νέου Προέδρου ή Αντιπροέδρου από τον Πρύτανη του Α.Ε.Ι. για το χρονικό διάστημα της θητείας που υπολείπεται, σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος. Αν ο Πρόεδρος παραιτηθεί ή εκλείψει κατά το τελευταίο έτος της θητείας, ο Αντιπρόεδρος αναλαμβάνει καθήκοντα Προέδρου για το υπόλοιπο της θητείας. Αντίστοιχα, αν παραιτηθεί ή εκλείψει ταυτόχρονα και ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος, ορίζεται ως Πρόεδρος το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος στη βαθμίδα του Καθηγητή ή του Αναπληρωτή Καθηγητή. 9. Το Συμβούλιο Διοίκησης ορίζει Πρόεδρο ή Αντιπρόεδρο Τμήματος, αν δεν έχουν υποβληθεί υποψηφιότητες για τα εν λόγω αξιώματα. 10. Η εκλογή ή ο ορισμός μέλους Δ.Ε.Π. στο αξίωμα του Προέδρου Τμήματος σύμφωνα με τις παρ. 8 και 9, αν εκλείψει ή παραιτηθεί ο Πρόεδρος του Τμήματος, δεν θεωρείται πλήρης και δεν συνυπολογίζεται στον μέγιστο αριθμό των θητειών της παρ. 2.

Άρθρο 33.

Αρμοδιότητες Προέδρου και Αντιπροέδρου Τμήματος. 1. Ο Πρόεδρος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) προϊσταται του Τμήματος και εποπτεύει την εύρυθμη λειτουργία του, β) συμμετέχει στη Σύγκλητο και την Κοσμητεία εκπροσωπώντας το Τμήμα και εισηγείται προς τα αρμόδια όργανα του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) θέματα που σχετίζονται με τις ανάγκες και τη λειτουργία του, γ) συγκαλεί τη Συνέλευση του Τμήματος, προεδρεύει των εργασιών της, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, ορίζει εισηγητή των θεμάτων της Συνέλευσης αν δεν εισηγείται ο ίδιος τα θέματα και μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεών της, δ) συγκαλεί το Διοικητικό Συμβούλιο, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, προεδρεύει των εργασιών του και μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεών του, ε)

ενημερώνει τη Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο για τις αποφάσεις της Συγκλήτου και της Κοσμητείας που αφορούν στο Τμήμα, καθώς και την εν γένει λειτουργία του Α.Ε.Ι., στ) παρακολουθεί την εκπαιδευτική λειτουργία των προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου που παρέχονται από το Τμήμα, αν δεν έχει οριστεί υπεύθυνος του προγράμματος σπουδών, ζ) εκδίδει πράξεις ένταξης μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, μετά από απόφαση της Συνέλευσης, η) χορηγεί τις άδειες του άρθρου 157 στα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, για τις οποίες είναι αρμόδιος ο Πρόεδρος, μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, θ) εγκρίνει τη μετακίνηση μελών Δ.Ε.Π., αν η μετακίνηση διενεργείται για τις ανάγκες του Τμήματος, ι) διαβιβάζει τις γνώμες, προτάσεις ή εισηγήσεις της Συνέλευσης του Τμήματος προς τα αρμόδια όργανα του Α.Ε.Ι., ια) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων της αρμοδιότητας του Τμήματος, ιβ) επιμελείται την τήρηση των μητρώων επιστημονικών δημοσιεύσεων του Τμήματος, ιγ) συντάσσει και εγκρίνει τον ετήσιο απολογισμό δράσεων του Τμήματος, τον οποίον υποβάλλει προς έγκριση στη Συνέλευση του Τμήματος και τον διαβιβάζει στην Κοσμητεία, τη Σύγκλητο και το Συμβούλιο Διοίκησης του Α.Ε.Ι., ιδ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που ορίζεται στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Α.Ε.Ι. 2. Ο Αντιπρόεδρος εκτελεί τα καθήκοντα του Προέδρου, αν ο Πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται προσωρινά».

Άρθρο 412.

Εξουσιοδοτικές διατάξεις Κεφαλαίου Γ'. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για τη διεξαγωγή της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας: α) για την εκλογή των Κοσμητόρων Μονομηματικών Σχολών, των Προέδρων Τμημάτων και των Διευθυντών Τομέων των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.),».

5. Στα άρθρα 1 περ. α', 2 και 3 παρ. 1 και 3 της με αριθμό 123024/Ζ1/06-10-2022 κοινής απόφασης των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων - Επικρατείας «Καθορισμός της διαδικασίας ανάδειξης των μονομελών οργάνων των Μονομηματικών Σχολών, των Τμημάτων, των Τομέων και λοιπών μονομελών οργάνων των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.),» (Β' 5220),

που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των πιο πάνω διατάξεων του άρθρου 412 περ. α' του ν. 4957/2022, ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 1.

Πεδίο εφαρμογής. Η παρούσα απόφαση έχει ως αντικείμενο να ρυθμίσει θέματα σχετικά με τη διαδικασία ανάδειξης: α) των μονομελών οργάνων των Μονοτμηματικών Σχολών, των Τμημάτων και των Τομέων των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, β)

Άρθρο 2.

Εκλογική διαδικασία μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας. Η διαδικασία ανάδειξης των μονομελών οργάνων και εκπροσώπων του άρθρου 1 πραγματοποιείται με καθολική, άμεση και μυστική ψηφοφορία, που διενεργείται αποκλειστικά ηλεκτρονικά μέσω του ειδικού πληροφοριακού συστήματος με την ονομασία «Ψηφιακή Κάλπη ΖΕΥΣ» της ανώνυμης εταιρείας του ελληνικού δημοσίου, με την επωνυμία «Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε» (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.). Η «Ψηφιακή Κάλπη ΖΕΥΣ» βασίζεται σε διεθνώς αναγνωρισμένα τεχνολογικά πρότυπα για τη διεξαγωγή ηλεκτρονικών ψηφοφοριών, τα οποία διασφαλίζουν το αδιάβλητο και το απόρρητο της εκλογικής διαδικασίας.

Άρθρο 3.

Διαδικασία εκλογής Κοσμητόρων - Αναπληρωτών Κοσμητόρων, Προέδρων και Αντιπροέδρων Τμημάτων και Διευθυντών Τομέων. 1. Η προκήρυξη των εκλογών εκδίδεται: α) β) τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του υπηρετούντος Προέδρου και Αντιπροέδρου από τον Κοσμήτορα της Σχολής του Α.Ε.Ι., στην οποία εντάσσεται το Τμήμα, για την ανάδειξη Προέδρου και Αντιπροέδρου του Τμήματος, και αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία της παρούσας, η αρμοδιότητα έκδοσης της προκήρυξης περιέρχεται στον Πρύτανη του Α.Ε.Ι., γ) 3. Το εκλεκτορικό σώμα για την ανάδειξη Κοσμήτορα και Αναπληρωτή Κοσμήτορα Μονοτμηματικής Σχολής, Προέδρου και Αντιπροέδρου Τμήματος και Διευθυντή Τομέα απαρτίζεται από τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) πλήρους και μερικής απασχόλησης, ανεξαρτήτως βαθμίδας, συμπεριλαμβανομένων των υπηρετούντων λεκτόρων, που υπηρετούν στην αντίστοιχη ακαδημαϊκή μονάδα (Σχολή, Τμήμα ή Τομέα), κατά τον χρόνο διενέργειας των εκλογών, εξαιρουμένων όσων τελούν σε

καθεστώς αναστολής καθηκόντων ή σε άδεια άνευ αποδοχών σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 40 του ν. 4957/2022. 4.».

6. Στα άρθρα 9, 20, 21 παρ. 1, 22 παρ. 1 και 2 και 23 παρ. 1 και 12 του ν. 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 114), που ίσχυσε πριν τον πιο πάνω ν. 4957/2022, οριζόταν ότι:

«Άρθρο 9.

Σχολές, Τμήματα, Τομείς. 1. Κάθε Ίδρυμα αποτελείται από Σχολές. 2. Οι Σχολές διαιρούνται σε Τμήματα. Δεν είναι δυνατή η ύπαρξη Σχολής με λιγότερα από δύο (2) Τμήματα, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου η αναγκαιότητα σύστασης Σχολής με ένα (1) Τμήμα αιτιολογείται ειδικά από τη Σύγκλητο. 3. Τα Τμήματα διαιρούνται σε Τομείς, οι οποίοι συντονίζουν τη διδασκαλία μέρους του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο πεδίο ή πεδία της επιστήμης.

Άρθρο 20.

Όργανα του Τμήματος. Όργανα του Τμήματος είναι: α) η Συνέλευση του Τμήματος, β) το Διοικητικό Συμβούλιο και γ) ο Πρόεδρος του Τμήματος.

Άρθρο 21.

Συνέλευση Τμήματος. 1. Η Συνέλευση του Τμήματος απαρτίζεται από: α) Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, ως εξής: β) τον Πρόεδρο και τον Αναπληρωτή Πρόεδρο του Τμήματος και, εφόσον υπάρχουν Τομείς, από τους Διευθυντές των Τομέων, οι οποίοι δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό των τριάντα (30) μελών της περίπτωσης α'. γ) Τους εκπροσώπους των φοιτητών σε ποσοστό 15% του συνόλου των μελών της Συνέλευσης του Τμήματος των περιπτώσεων α' και β' και σε κάθε περίπτωση όχι περισσότερους των δέκα (10). Αν, με βάση το παραπάνω ποσοστό, προκύπτει δεκαδικός αριθμός, αυτός στρογγυλοποιείται στην προηγούμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι κάτω του μισού (0,5) και στην επόμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι μισό (0,5) ή άνω του μισού. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών είναι κατ' ελάχιστον ένας (1) εκπρόσωπος των προπτυχιακών και ένας (1) των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψήφιων διδασκόντων, όπου υπάρχουν. Οι ανωτέρω εκπρόσωποι των φοιτητών εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για ετήσια θητεία από τους φοιτητές, με δικαίωμα συμμετοχής, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία από το σύνολο των φοιτητών της

οικείας κατηγορίας του Τμήματος. δ) Τρεις (3) εκπροσώπους, έναν (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος, οι οποίοι εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, για ετήσια θητεία, με δυνατότητα επανεκλογής, από ενιαίο ψηφοδέλτιο ανά κατηγορία, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία όλων των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού του Τμήματος. Η Συνέλευση του Τμήματος συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα έστω και αν οι εκπρόσωποι των περιπτώσεων γ' και δ' δεν έχουν εκλεγεί. 2.

.....

Άρθρο 22.

Διοικητικό Συμβούλιο. 1. Το Διοικητικό Συμβούλιο λειτουργεί σε Τμήματα με δύο (2) ή περισσότερους Τομείς. Στα Τμήματα που δεν λειτουργεί Διοικητικό Συμβούλιο, τις αρμοδιότητες του παρόντος ασκεί η Συνέλευση του Τμήματος. 2. Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από: α) τον Πρόεδρο και τον Αναπληρωτή Πρόεδρο του Τμήματος, β) τους Διευθυντές των Τομέων, γ) έναν (1) από τους τρεις (3) εκλεγμένους εκπροσώπους της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 21, που υποδεικνύεται από τους ίδιους. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Τμήματος συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα έστω και αν δεν έχει υποδειχθεί ο εκπρόσωπος της παρούσας περίπτωσης. 3.

Άρθρο 23.

Πρόεδρος Τμήματος. 1. α) Πρόεδρος ή Αναπληρωτής Πρόεδρος Τμήματος εκλέγεται πλήρους απασχόλησης μέλος Δ.Ε.Π. πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή του οικείου Τμήματος για θητεία δύο (2) ετών. Αν δεν υπάρχουν μέλη Δ.Ε.Π. των δύο πρώτων βαθμίδων μπορεί να θέσει υποψηφιότητα και επίκουρος. Αν δεν υπάρχουν υποψηφιότητες, ο Πρόεδρος του Τμήματος ορίζεται από τη Σύγκλητο μεταξύ των υπάρχοντων μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, με προτεραιότητα στις δύο πρώτες βαθμίδες και μέχρι τη βαθμίδα του Επίκουρου. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της θητείας ορίζεται στην προκήρυξη. β) 2. 12. Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος αναπληρώνει τον Πρόεδρο σε περίπτωση απουσίας για οποιονδήποτε λόγο ή προσωρινού κωλύματος, καθώς και αν παραιτηθεί ή εκλείψει μέχρι τη συμπλήρωση του υπολοίπου της θητείας».

7. Στα άρθρο 485 περ. β' και 489 παρ. 1 του πιο πάνω ν. 4957/2022 ορίζεται ότι: «Άρθρο 485.

Καταργούμενες διατάξεις Κεφαλαίων Α' έως Λ'. Καταργούνται οι ακόλουθες διατάξεις: α) β) Τα άρθρα 1 έως 68 και τα άρθρα 84 έως 87 του ν. 4485/2017 (Α' 114), με εξαίρεση της παρ. 3 έως 5 του άρθρου 46. γ)

Άρθρο 489.

Έναρξη ισχύος. 1. Το παρόν ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις του».

8. Επίσης, στο άρθρο 8 του ν. 1268/1982 «Για τη δομή και λειτουργία των Ανωτάτων /εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων» (Α' 87) οριζόταν ότι:

«Άρθρο 8.

Όργανα Τμήματος. 1. Όργανα του Τμήματος είναι η Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο και ο Πρόεδρος. 2. α) 3. α) β) Το Διοικητικό συμβούλιο απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, τους Διευθυντές των Τομέων 4. α) Ο Πρόεδρος του Τμήματος εκλέγεται από ειδικό σώμα εκλεκτόρων γ) Οι εκλέκτορες συγκαλούνται από τον Κοσμήτορα ένα μήνα πριν τη λήξη της θητείας του προηγούμενου Προέδρου ή το αργότερο 15 ημέρες μετά την με οποιοδήποτε τρόπο κένωση της θέσης δ) Η ψηφοφορία είναι μυστική και εκλέγεται ο υποψήφιος που συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων εκλεκτόρων

Στο άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 1351/1983 (Α' 56) ορίστηκε ότι:

«Άρθρο 6.

Θέματα Α.Ε.Ι. 1. Στο εδάφιο (γ) της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του Ν. 1268/1982 "για τη δομή και λειτουργία των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων" προστίθεται η εξής περίοδος: Στη Γ.Σ. Τμήματος συμμετέχουν επίσης ο Πρόεδρος του Τμήματος και οι Διευθυντές των Τομέων και αν ακόμα δεν έχουν εκλεγεί ως εκπρόσωποι του ΔΕΠ του Τομέα στη Γ.Σ. τμήματος, οπότε αυξάνεται ο συνολικός αριθμός των μελών του ΔΕΠ στη Γ.Σ. Τμήματος πέρα από τα 30. Στην περίπτωση αυτή ο αριθμός των κατά το εδάφιο (α) εκπροσώπων υπολογίζεται με βάση το νέο αριθμό μελών του ΔΕΠ. Η συμμετοχή των πρόσθετων αυτών μελών ΔΕΠ στη Γ.Σ. δεν μεταβάλλει την κατανομή των 30 εκπροσώπων ΔΕΠ σε βαθμίδες και Τομείς». Ακολούθως, στο άρθρο 79 παρ. 4 περ. α' του ν. 1566/1985 (Α' 167) ορίστηκε ότι: «Άρθρο 79.

1. 4. Όργανα της σχολής και του Α.Ε.Ι.: α) β) Στο εδάφιο α' της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του ν. 1268/1982 προστίθεται: "Το ειδικό σώμα

εκλεκτόρων αναδεικνύει και αναπληρωτή του προέδρου του τμήματος, που αναπληρώνει τον πρόεδρο όταν αυτός ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται"».

Ακολούθησε, ο ν. 2083/1992 «Εκσυγχρονισμός της Ανώτατης Εκπαίδευσης» (Α' 159), στο άρθρο 4 του οποίου ορίστηκαν τα ακόλουθα:

«Άρθρο 4.

Όργανα του τμήματος και αρμοδιότητές τους. 1. Η Γ.Σ. του τμήματος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες 2. Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από τον πρόεδρο και τον αναπληρωτή πρόεδρο του τμήματος, τους διευθυντές των τομέων, δύο προπτυχιακούς και έναν εκπρόσωπο των μεταπτυχιακών φοιτητών και Ε.Μ.Υ. Όταν συζητούνται θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του κλάδου τους συμμετέχει, ανάλογα με το συζητούμενο θέμα, ένας εκπρόσωπος του Ε.Ε.Π. ή του Ε.Δ.Τ.Π. ή των βοηθών - επιμελητών - επιστημονικών συνεργατών. 3. Ο πρόεδρος του τμήματος και ο αναπληρωτής του, ο οποίος τον αντικαθιστά όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται ή ελλείπει, εκλέγονται από ειδικό σώμα εκλεκτόρων, που απαρτίζεται από το σύνολο των μελών Δ.Ε.Π. του τμήματος, εκπροσώπους των φοιτητών ίσους προς το 50% του αριθμού των μελών Δ.Ε.Π. και εκπροσώπους ίσους προς το 5% του αριθμού των μελών Δ.Ε.Π. από κάθε κατηγορία: 1) μεταπτυχιακών φοιτητών και Ε.Μ.Υ., 2) επιμελητών - βοηθών - επιστημονικών συνεργατών, 3) Ε.Ε.Π., εφόσον κατέχουν οργανικές θέσεις στο τμήμα και 4) Ε.Δ.Τ.Π., με τον περιορισμό ότι σε καμία περίπτωση ο αριθμός των εκπροσώπων κάθε κατηγορίας δεν μπορεί να υπερβεί το ήμισυ του συνολικού αριθμού των μελών της. Σε περίπτωση αδυναμίας εκλογής προέδρου για οποιονδήποτε λόγο διορίζεται προσωρινός πρόεδρος μέχρι ένα (1) ακαδημαϊκό έτος με απόφαση της Συγκλήτου οπότε και επαναλαμβάνεται η εκλογή. 4.».

Στο δε άρθρο 10 του ν. 4900/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων» (Α' 195), όπως η παράγραφοι 1, 2 και 5 αντικαταστάθηκαν με τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 4 του ν. 4076/2012 (Α' 159) και προστέθηκαν λέξεις στην παράγραφο 1 με την παράγραφο 5 του άρθρου 26 του ν. 4386/2016 (Α' 83), ορίστηκε ότι:

«Άρθρο 10.

Όργανα του τμήματος. 1. Όργανα του Τμήματος είναι: α) Ο Πρόεδρος, β) η Συνέλευση του Τμήματος και, εφόσον έχουν συσταθεί «ή συσταθούν» Τομείς, γ) ο Διευθυντής του Τομέα και δ) η Γενική Συνέλευση του Τομέα. Ως προς το νομικό καθεστώς των αρμοδιοτήτων των οργάνων αυτών εφαρμόζονται οι διατάξεις που ίσχυαν πριν τη θέση σε ισχύ του ν. 4009/2011 (Α` 195). 2. Ο Πρόεδρος του Τμήματος εκλέγεται από τους Καθηγητές και τους υπηρετούντες λέκτορες του Τμήματος με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία και έχει διετή θητεία. 4. Ο διευθυντής του τμήματος, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του, αναπληρώνεται από καθηγητή, πρώτης βαθμίδας ή αναπληρωτή καθηγητή, που ορίζεται με απόφαση του. 5. Η Συνέλευση του Τμήματος αποτελείται από τους Καθηγητές και τους υπηρετούντες λέκτορες του Τμήματος, σύμφωνα με όσα προβλέπονταν από τις διατάξεις που ίσχυαν κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4009/2011 (Α` 195), έναν εκπρόσωπο, ανά κατηγορία, των μελών του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ), των μελών του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (ΕΔΙΠ) και των μελών του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ), καθώς και δύο εκπροσώπους των φοιτητών του Τμήματος (έναν προπτυχιακό και έναν μεταπτυχιακό φοιτητή).

Με την παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4076/2012 ορίστηκε ότι: «4. Όπου στο ν. 4009/2011 (Α` 195) γίνεται αναφορά σε (προπτυχιακά) «Προγράμματα σπουδών» νοούνται εφεξής τα τμήματα, ενώ όπου γίνεται αναφορά σε διευθυντές τους νοούνται εφεξής οι Πρόεδροι».

9. Στο άρθρο 13 παρ. 1, 2 και 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (Α` 45) ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 13.

Συγκρότηση. 1. Για τη νόμιμη συγκρότηση συλλογικού οργάνου απαιτείται ο ορισμός, με πράξη, όλων των μελών (τακτικών και αναπληρωματικών) που προβλέπει ο νόμος. Ο ορισμός του ίδιου προσώπου με περισσότερες από μία ιδιότητες δεν επιτρέπεται. Αν ορισμένα μέλη εκλέγονται ή υποδεικνύονται από τρίτους και τα μέλη αυτά δεν έχουν ακόμη εκλεγεί ή υποδειχθεί από τα αρμόδια όργανα, η συγκρότηση είναι νόμιμη αν έχει εγκαίρως ζητηθεί εγγράφως η εκλογή ή η υπόδειξή τους και τα υπόλοιπα μέλη επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία. 2. Τα συλλογικά όργανα, αν στο νόμο δεν ορίζεται διαφορετικά, συγκροτούνται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη. 3. 5. Το συλλογικό όργανο μπορεί να

λειτουργήσει, όχι όμως πέρα από ένα τρίμηνο, αν κάποια από τα μέλη του εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο ή απολέσουν την ιδιότητα βάσει της οποίας ορίστηκαν, εφόσον, κατά τις συνεδριάσεις του, τα λοιπά μέλη επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία. 6.».

Ερμηνεία-εφαρμογή διατάξεων.

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, εν όψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών, που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από τον ερωτώντα Πρύτανη, συνάγονται τα ακόλουθα:

10. Στη ρυθμισθείσα οργανωτική διάρθρωση των ΑΕΙ υπό την ισχύ του ν. 1268/1982 προβλέπονταν ως συλλογικά όργανα του Τμήματος η Γενική Συνέλευση (ΓΣ) και το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) και ως μονομελές όργανο ο Πρόεδρος του Τμήματος. Ο Πρόεδρος του Τμήματος εκλεγόταν με μυστική ψηφοφορία από ειδικό σώμα εκλεκτόρων, που συγκροτείτο από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, εκπροσώπους φοιτητών και Ε.Μ.Υ. και συμμετείχε ως *ex officio* μέλος και στο ΔΣ, χωρίς ειδική πρόβλεψη για τη συμμετοχή του και στη ΓΣ με την πιο πάνω ιδιότητα. Στην περίπτωση δε που εξέλειπε για οποιοδήποτε λόγο, οριζόταν η άμεση πλήρωση της κενωθείσας θέσης με την σύγκληση το αργότερο σε 15 ημέρες του προβλεπόμενου στις σχετικές διατάξεις ειδικού σώματος εκλεκτόρων για την εκλογή νέου Προέδρου. Με τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 1351/1983 προβλέφθηκε η συμμετοχή του Προέδρου ως *ex officio* μέλους και στη ΓΣ του Τμήματος, ενώ με τις διατάξεις του άρθρου 79 παρ. 4 του ν. 1566/1985 προβλέφθηκε το πρώτον η εκλογή από το ειδικό σώμα εκλεκτόρων μαζί με τον Πρόεδρο και Αναπληρωτή Προέδρου, ο οποίος αναπλήρωνε τον Πρόεδρο όταν αυτός απουσίαζε, κωλυόταν ή εξέλειπε. Ακολούθησαν οι διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 2083/1992, με τις οποίες προβλέφθηκε η συμμετοχή ως *ex officio* μελών στο ΔΣ τόσο του Προέδρου, όσο και του Αναπληρωτή Προέδρου του Τμήματος, ενώ ορίστηκε ότι σε περίπτωση αδυναμίας εκλογής Προέδρου για οιοδήποτε λόγο διορίζεται από τη Σύγκλητο του ΑΕΙ προσωρινός Πρόεδρος για ένα (1) ακαδημαϊκό έτος, οπότε επαναλαμβάνεται η εκλογή.

11. Στις διατάξεις του ν. 4009/2011 που κατήργησαν τις πιο πάνω προϊσχύσασες (άρθρο 81 παρ. 3 και 9, υπό την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων των

άρθρων 76 έως 80) και., όπως αντικαταστάθηκε ο όρος “Διευθυντής Τμήματος” με τον όρο “Πρόεδρος Τμήματος” με το άρθρο 4 παρ. 4 του ν. 4076/2012, ορίστηκε ως μοναδικό συλλογικό όργανο του Τμήματος η Συνέλευση και, εφόσον υπάρχουν Τομείς, η Γενική Συνέλευση του Τομέα, ενώ ως μονοπρόσωπο όργανο του Τμήματος, ορίστηκε μόνον ο Πρόεδρος, που εκλεγόταν από τους Καθηγητές και τους υπηρετούντες λέκτορες του Τμήματος με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία, με διετή θητεία και, στην περίπτωση που υπάρχουν Τομείς, ως μονοπρόσωπα όργανα προβλέπονταν και οι Διευθυντές του Τομέων. Κατά το πιο πάνω νομοθετικό καθεστώς, ο Πρόεδρος του Τμήματος, σε περίπτωση που απουσίαζε ή κωλυόταν στην άσκηση των καθηκόντων του, αναπληρωνόταν από καθηγητή πρώτης βαθμίδας ή αναπληρωτή καθηγητή που όριζε ο ίδιος, σε αντίθεση με τις προϊσχύσασες διατάξεις που προέβλεπαν την εκλογή Αναπληρωτή Προέδρου από ειδικό εκλεκτορικό σώμα που αναδείκνυε και τον Πρόεδρο του Τμήματος.

12. Ακολούθως, με το ν. 4485/2017, με τον οποίο καταργήθηκε το άρθρο 10 του ν. 4009/2011 (άρθρο 88 περ. β΄), στην οργανωτική διάρθρωση των ΑΕΙ ως συλλογικά όργανα του Τμήματος ορίστηκαν η Συνέλευση του Τμήματος και το Διοικητικό Συμβούλιο και ως μονομελές όργανο ο Πρόεδρος. Ο Πρόεδρος του Τμήματος εκλεγόταν ταυτόχρονα με Αναπληρωτή Πρόεδρο, από το ίδιο σώμα εκλεκτόρων και για την ίδια, διετή, θητεία, ο δε Αναπληρωτής Πρόεδρος αναπλήρωνε τον Πρόεδρο, μέχρι τη συμπλήρωση του υπολοίπου της θητείας του, όχι μόνον σε περίπτωση απουσίας ή προσωρινού κωλύματος, αλλά και όταν παραιτούνταν ή εξέλειπε. Επίσης, κατά το πιο πάνω νομοθετικό καθεστώς, ο Πρόεδρος και ο Αναπληρωτής Πρόεδρος συμμετείχαν ως *ex officio* μέλη στα συλλογικά όργανα του Τμήματος, ήτοι τη Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο.

13. Με τις ήδη ισχύουσες διατάξεις του ν. 4957/2022 ορίζονται ως συλλογικά όργανα του Τμήματος, το οποίο αποτελεί τη θεμελιώδη ακαδημαϊκή μονάδα των Α.Ε.Ι. (άρθρο 20 παρ. 3), η Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο και ως μονομελή όργανα, ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος του Τμήματος. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος του Τμήματος, που αποτελούν ταυτόχρονα και *ex officio* μέλη των συλλογικών οργάνων (Συνέλευσης και ΔΣ), εκλέγονται με καθολική, άμεση και μυστική ψηφοφορία από εκλεκτορικό σώμα που ορίζεται στην πιο πάνω με αριθμό 123024/Z1/06-10-2022 κ.υ.α., με διετή θητεία. Στις ίδιες διατάξεις ορίζεται

ότι ο Αντιπρόεδρος εκτελεί τα καθήκοντα του Προέδρου, αναπληρώνοντάς τον, στην περίπτωση που ο Πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται προσωρινά (άρθρο 33 παρ. 2), ενώ αναλαμβάνει καθήκοντα Προέδρου, αντικαθιστώντας τον Πρόεδρο που παραιτήθηκε ή εξέλειψε κατά το δεύτερο και τελευταίο έτος της θητείας του και για το υπόλοιπο αυτής (άρθρο 32 παρ. 8 εδ. β'). Εκλογική διαδικασία για την ανάδειξη Προέδρου και Αντιπροέδρου, ως μονομελών οργάνων του Τμήματος, προβλέπεται από το νομοθέτη σε δύο μόνον περιπτώσεις. Στην πρώτη περίπτωση, κατά τον τερματισμό της θητείας των ήδη εκλεγέντων Προέδρου και Αντιπροέδρου, οπότε, σε διάστημα τουλάχιστον τριών μηνών πριν την λήξη της θητείας τους, εκδίδεται προκήρυξη για την εκλογή νέου Προέδρου και Αντιπροέδρου για την επακολουθούσα διετή θητεία (άρθρο 3 παρ. 1 περ. β' της 123024/Ζ1/2022 κ.υ.α.). Στην δεύτερη δε περίπτωση, όταν παραιτηθεί ή εκλείψει ο εκλεγείς Πρόεδρος ή Αντιπρόεδρος κατά το πρώτο έτος της θητείας τους, οπότε προκηρύσσονται εντός 10 ημερών εκλογές από τον Πρύτανη για την ανάδειξη νέου Προέδρου ή Αντιπροέδρου για το υπόλοιπο της διετούς θητείας (άρθρο 32 παρ. 8 εδ. α' ν. 4957/2022). Η βούληση αυτή του νομοθέτη προκύπτει ανενδοίαστα από τη ρυθμίσεις των δευτέρου και τρίτου εδαφίων της παραγράφου 8 του άρθρου 32 και την παράγραφο 9 του ίδιου άρθρου. Με το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 8 ρητά ορίζεται ότι, στην περίπτωση που παραιτηθεί ή εκλείψει ο Πρόεδρος του Τμήματος κατά το δεύτερο και τελευταίο έτος της θητείας του, ο εκλεγείς και υπηρετών Αντιπρόεδρος του Τμήματος αναλαμβάνει τα καθήκοντα του Προέδρου, δηλαδή καθίσταται ευθέως εκ του νόμου φορέας των σχετικών αρμοδιοτήτων του Προέδρου, αντικαθιστώντας τον τελευταίο και αποκλείοντας ευθέως την με εκλογή ανάδειξη νέου Προέδρου στη θέση του ελλείποντα κατά το τελευταίο έτος της θητείας του. Με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 8 ορίζεται ότι για την περίπτωση που παραιτηθούν ή εκλείψουν ταυτόχρονα και ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος, κατά το δεύτερο και τελευταίο έτος της θητείας τους, ορίζεται ως Πρόεδρος το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. του τμήματος στη βαθμίδα καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή, αποκλείοντας ευθέως την ανάδειξη με εκλογή νέου Προέδρου και Αντιπροέδρου στη θέση των ελλειπόντων κατά το τελευταίο έτος της θητείας τους. Στην δε παράγραφο 9 του άρθρου 32 ορίζεται ότι στην περίπτωση που δεν υποβληθούν υποψηφιότητες για τα αξιώματα του Προέδρου και του Αντιπροέδρου κατά την προκήρυξη εκλογών στις πιο πάνω

περιπτώσεις, είτε κατά το τέλος της διετούς θητείας, είτε λόγω παραίτησης ή έκλειψης κατά το πρώτο έτος της θητείας τους, ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος αντίστοιχα ορίζονται από το Συμβούλιο Διοίκησης του Α.Ε.Ι. και δεν προκηρύσσονται εκ νέου εκλογές για την κάλυψη των εν λόγω αξιωμάτων για τα οποία δεν υποβλήθηκε υποψηφιότητα. Οι ρυθμίσεις αυτές πηγάζουν από τη βούληση του νομοθέτη να μην επιβαρύνεται η εκπαιδευτική και ερευνητική λειτουργία της ακαδημαϊκής μονάδας του Τμήματος με την διενέργεια επανειλημμένων εκλογικών διαδικασιών, είτε σε σύντομο χρονικό διάστημα, όταν εκλείπουν τα μονομελή όργανα της ακαδημαϊκής μονάδας κατά το δεύτερο και τελευταίο έτος της θητείας τους, κατά το οποίο επίκειται η διεξαγωγή της εκλογικής διαδικασίας για την ανάδειξη νέων οργάνων για τη νέα διετή θητεία, είτε ασκόπως, όταν έχει δηλωθεί η απροθυμία των μελών Δ.Ε.Π. να διεκδικήσουν τα εν λόγω αξιώματα με εκλογική διαδικασία. Στην πρώτη δε περίπτωση (παραίτηση ή έκλειψη των μονομελών οργάνων διοίκησης κατά το δεύτερο και τελευταίο έτος της θητείας τους) και προς εξυπηρέτηση του πιο πάνω σκοπού, προκρίθηκε από το νομοθέτη, κατά τη ρητή του βούληση που αποτυπώνεται στις ρυθμίσεις των δευτέρου και τρίτου εδαφίων της παραγράφου 8 του άρθρου 32 του ν. 4957/2022, να λειτουργεί η ακαδημαϊκή μονάδα του Τμήματος με ένα μονοπρόσωπο όργανο, ήτοι, ή τον εκλεγέντα Πρόεδρο, στην περίπτωση που παραιτήθηκε ή εξέλειπε ο εκλεγείς Αντιπρόεδρος ή τον εκλεγέντα Αντιπρόεδρο που ανέλαβε καθήκοντα Προέδρου, στην περίπτωση που παραιτήθηκε ή εξέλειψε ο εκλεγείς Πρόεδρος ή το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. της ακαδημαϊκής μονάδας στη βαθμίδα καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή που ορίστηκε Πρόεδρος για το υπόλοιπο του δεύτερου έτους της θητείας των εκλεγέντων μονοπρόσωπων οργάνων (Προέδρου και Αντιπροέδρου), στην περίπτωση ταυτόχρονης παραίτησης ή έκλειψης των τελευταίων, χωρίς να προβλέπεται αντικατάσταση των εκλεγμένων μονομελών οργάνων που παραιτήθηκαν ή εξέλειπαν κατά το δεύτερο και τελευταίο έτος της θητείας τους με την εκλογή νέων.

14. Εξάλλου, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τη συγκρότηση και λειτουργία των συλλογικών οργάνων της Διοίκησης και έχουν αποτυπωθεί στις πιο πάνω διατάξεις του άρθρου 13 Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ΚΔΔιαδ), όπως ερμηνεύτηκαν από τη νομολογία, το συλλογικό διοικητικό όργανο έχει νόμιμη συγκρότηση και λειτουργεί νόμιμα όταν έχουν οριστεί όλα τα μέλη (τακτικά

και αναπληρωματικά) που προβλέπει ο νόμος (ΣΤΕ 243/2010, 191/2009, ΝΣΚ 254/2019, 75/2023) και δεν αρκεί ο ορισμός των μελών που αποτελούν αριθμητικώς την απαρτία, διότι θα ήταν άγνωστο ποιο θα ήταν το περιεχόμενο της απόφασης του συλλογικού οργάνου σε περίπτωση διορισμού όλων των μελών αυτού (ΣΤΕ 4027/1989, 5057/1987, 3880-3879/1983). Απαιτείται, δηλαδή, να γίνει προσδιορισμός όλων των καθοριζόμενων μελών με αναφορά του ονόματος αυτών, πλην της περίπτωσης κατά την οποία το όργανο περιλαμβάνει και μέλη λόγω ορισμένης ιδιότητας (*ex officio*), οπότε αρκεί η αναφορά της υπηρεσιακής ιδιότητας, που τα προσδιορίζει επακριβώς (ΣΤΕ 841-846/1983, ΝΣΚ 75/2019). Οι διοικητικές πράξεις με τις οποίες συγκροτούνται συλλογικά όργανα της διοίκησης, δηλαδή οι πράξεις με τις οποίες καθορίζονται τα συγκεκριμένα φυσικά πρόσωπα, τα οποία θα απαρτίσουν τα όργανα αυτά, επειδή έχουν τα προσόντα ή την ιδιότητα που απαιτεί ο νόμος, είναι πράξεις ατομικές [κατά κανόνα σωρευτικές] και δεν δημοσιεύονται κατ' αρχήν, εκτός αν αυτό ορίζεται ειδικά από τον νόμο (ΣΤΕ 1444/2020, 2537/2015, 1467/2015, 4949/2012, 2938/2012, 662/2011, 3756/2010, 95/2004, 1471/1999, ΝΣΚ 10/2022, Α. Γέροντας, Η νομολογιακή προσέγγιση των διατάξεων του ν. 2690/1999 για τα συλλογικά όργανα, ΕφημΔΔ 5/2021.669, Α. Τάχος, Ερμηνεία Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, έκδοση 4^η - 2009, αριθμ. 13, σελ. 565 = sakkoulas-online). Περαιτέρω, η νόμιμη συγκρότηση προϋποθέτει ότι υπάρχουν όλα τα τακτικά μέλη και επομένως το συλλογικό όργανο παύει να έχει νόμιμη συγκρότηση σε περίπτωση που «ελλείπει» ένα ή περισσότερα από τα μέλη αυτά. Υπάρχει δε έλλειψη του μέλους όταν χάσει οριστικά την ιδιότητα του μέλους, λόγω παραίτησης ή απόλυσης ή έκπτωσης από το συλλογικό όργανο, καθώς επίσης και όταν χάσει την ιδιότητα βάσει της οποίας έγινε ή διορίσθηκε μέλος του συλλογικού οργάνου, λόγω παραίτησης ή έκπτωσης ή λήξης της θητείας του ή μετάθεσης. Το συλλογικό όργανο αποκτά νόμιμη συγκρότηση, μόλις διορισθεί το μέλος που ελλείπει. Ως απώλεια, δε, της ιδιότητας, βάσει της οποίας έγινε ο ορισμός του μέλους του συλλογικού οργάνου, νοείται κάθε μεταβολή που αποκλείει την άσκηση των καθηκόντων της κύριας θέσης (ΔΕφΑθ 871/2014). Αν συντρέξει τέτοια μεταβολή, το συλλογικό όργανο μπορεί λόγω της ανάγκης εξασφάλισης της συνέχειας της λειτουργίας του να λειτουργεί νομίμως με ελλιπή συγκρότηση εφόσον κατά τις συνεδριάσεις του τα λοιπά μέλη του επαρκούν,

ώστε να υπάρχει απαρτία, αλλά μόνον για ένα τρίμηνο από τον χρόνο της επέλευσης της μεταβολής, μετά δε την παρέλευση κρίνεται επιβεβλημένη από τον νομοθέτη η αποκατάσταση της πληρότητας της συγκρότησής του (ΣΤΕ 1948/2019 σκ. 11^η, 1626/2008, σκ. 8^η, 914/2012, σκ. 5^η, ΝΣΚ 10/2022, 282/2017, Α. Γέροντας, Σ. Φλογαΐτης, σε: Α. Γέροντας/Π. Παυλόπουλος/Γ. Σιούτη/Σ. Φλογαΐτης, Διοικητικό δίκαιο, έκδοση 5^η, 2022, σ. 117 = sakkoulas-online).

15. Επίσης, αναλογία είναι η κάλυψη κενού στο δίκαιο από τον εφαρμοστή του δικαίου. Η κάλυψη αυτή πραγματοποιείται, ανάλογα με την περίπτωση, είτε με την κατάλληλη εφαρμογή μιας άλλης διατάξεως, είτε με την προσφυγή σε θεμελιώδη νομικά αξιώματα. Στην πρώτη περίπτωση υπάρχει αναλογία νόμου ενώ στη δεύτερη αναλογία δικαίου. Αναλογία νόμου είναι η κάλυψη κενού του δικαίου με την εφαρμογή ορισμένης διατάξεως, που θεσπίστηκε για να ρυθμίσει άλλη αλλά όμοια σχέση, στη συγκεκριμένη περίπτωση για την οποία δεν υπάρχει δικαιοκίνητη ρύθμιση, ενώ αναλογία δικαίου είναι η κάλυψη κενού του δικαίου, στην περίπτωση που δεν υπάρχει κανόνας δικαίου για ανάλογη εφαρμογή, με το σχηματισμό ειδικού κανόνα δικαίου, ο οποίος διαμορφώνεται ύστερα από αξιολόγηση των θεμελιωδών αξιωμάτων που διέπουν το συγκεκριμένο δικαιοκίνητο σύστημα ή τμήμα του για να ρυθμίσει το συγκεκριμένο θέμα. Νομοθετικό κενό υφίσταται, όταν μία σχέση δεν ρυθμίζεται ειδικώς, αν και η ρύθμισή της επιβάλλεται, παρουσιάζει δε ομοιότητες προς άλλη ρυθμιζόμενη περίπτωση, οι οποίες μπορούν να δικαιολογήσουν τη χρησιμοποίηση των ξένων και κατ' αρχήν ασχέτων διατάξεων. Προϋποθέσεις της αναλογίας είναι α) η ύπαρξη νομοθετικού κενού, β) η ομοιότητα του ρυθμισθέντος θέματος με το μη ρυθμισθέν και γ) η ταυτότητα του νομικού λόγου. Η πρώτη από αυτές τις προϋποθέσεις, δηλαδή η ύπαρξη νομοθετικού κενού επιτρέπει την πλήρωσή του με την ανάλογη εφαρμογή ορισμένης διατάξεως, τότε μόνον όταν αυτή (πλήρωση) υπαγορεύεται από την ανάγκη μιας πάγιας και εξ αντικειμένου ρυθμίσεως. Αντίθετα, η αναλογική επέκταση μιας διατάξεως, όχι σε κάθε περίπτωση που πληροί ένα παρόμοιο με αυτή πραγματικό, άλλα επιλεκτικά και ad hoc, σημαίνει ότι το δικαστήριο, υποκαθιστώντας (ανεπιτρέπτως) τον νομοθέτη στο έργο του, θέτει, όρους και προϋποθέσεις που υπερβαίνουν τον κατ' αναλογία εφαρμοστέο νόμο (ΑΠ 1121/2010, 1112/2006, ΝΣΚ Ολομ. 420/2007, Π. Φίλιος, Νομική μεθοδολογία, 2011, σελ. 63 επ., Δ. Παπαστερίου,

Γενικές αρχές αστικού δικαίου, έκδοση 2^η, 2009, παρ. 12, σελ. 147, αρ. 44 = sakkoulas-online, Σπυριδάκης, Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου, έκδοση 3^η, 2022, σελ. 105 επ. = sakkoulas-online).

16. Στην περίπτωση, όμως, των ρυθμίσεων των πιο πάνω δευτέρου και τρίτου εδαφίων της παραγράφου 8 του άρθρου 32 του ν. 4957/2022 δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 5 του άρθρου 13 του ΚΔΔιαδ, εφόσον δεν υφίσταται ελλιπής συγκρότηση της Συνέλευσης και του Δ.Σ. του Τμήματος, ως συλλογικών οργάνων της ακαδημαϊκής μονάδας. Τούτο δε, διότι ο νομοθέτης, εκφράζοντας τη βούλησή του να συμμετέχουν στη Συνέλευση και το Δ.Σ. του Τμήματος, ως συλλογικών οργάνων της εν λόγω ακαδημαϊκής μονάδας των ΑΕΙ, τα μονομελή όργανά της, ήτοι ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος, ως *ex officio* μέλη τους, προέβλεψε το συνήθως συμβαίνον, δηλαδή τη συγκρότησή τους με τη συμμετοχή σ' αυτά των πιο πάνω μονομελών οργάνων διοίκησης του Τμήματος, όταν, κατά τη νομοθετική του βούληση, αυτά συνυπάρχουν και δεν απέκλεισε τη νόμιμη συγκρότησή τους με το ένα εξ αυτών, κατά το χρόνο που, κατά τη ρητή του βούληση, υφίσταται μόνον το ένα, δηλαδή όταν κατά το δεύτερο και τελευταίο έτος της θητείας τους εκλείπει το ένα εξ αυτών ή και τα δύο, οπότε, κατά τα ήδη προαναφερθέντα, προβλέπεται ένα μονομελές όργανο της ακαδημαϊκής μονάδας, ήτοι, είτε ο εκλεγείς Πρόεδρος, στην περίπτωση που παραιτήθηκε ή εξέλειπε ο εκλεγείς Αντιπρόεδρος, είτε ο εκλεγείς Αντιπρόεδρος που ανέλαβε καθήκοντα Προέδρου, στην περίπτωση που παραιτήθηκε ή εξέλειπε ο εκλεγείς Πρόεδρος, είτε το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. της ακαδημαϊκής μονάδας στη βαθμίδα καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή που ορίστηκε Πρόεδρος για το υπόλοιπο του δεύτερου έτους της θητείας των εκλεγέντων μονοπρόσωπων οργάνων, στην περίπτωση ταυτόχρονης παραίτησης ή έκλειψης των τελευταίων, χωρίς να προβλέπεται η αντικατάσταση των εκλεγμένων μονομελών οργάνων που παραιτήθηκαν ή εξέλειπαν κατά το δεύτερο έτος της θητείας τους με την εκλογή νέων. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται η εκ νέου συγκρότηση των συλλογικών οργάνων του Τμήματος, εφόσον εκ του νόμου επέρχεται αλλαγή στα μέλη του τα συγκροτούν, με τη συμμετοχή του μόνου εκ του νόμου προβλεπόμενου μονομελούς οργάνου διοίκησης της ακαδημαϊκής μονάδας, δηλαδή, είτε του εκλεγμένου Προέδρου, σε περίπτωση που εκλείπει ο Αντιπρόεδρος, είτε του εκλεγμένου Αντιπροέδρου που ασκεί καθήκοντα

Προέδρου, στην περίπτωση που εκλείπει ο Πρόεδρος, είτε του οριζόμενου αρχαιότερου μέλος ΔΕΠ του Τμήματος ως Πρόεδρου, στην περίπτωση που εκλείψουν ταυτόχρονα οι εκλεγμένοι Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος. Ο λόγος αυτός πρέπει να «βεβαιώνεται» στην αιτιολογία της σχετικής πράξης συγκρότησης ως ουσιώδες στοιχείο της τελευταίας, με συνέπεια η αιτιολόγηση αυτή να καθίσταται ουσιώδης τύπος για την έκδοση της εν λόγω πράξης συγκροτήσεως και την εντεύθεν νομιμότητά της (βλ. και ΣΤΕ 3370/2007).

17. Διαφορετική ερμηνευτική εκδοχή, όπως αντικατάσταση του μονομελούς οργάνου (Προέδρου ή Αντιπροέδρου), που παραιτήθηκε ή άλλως εξέλειψε κατά το δεύτερο και τελευταίο έτος της θητείας του, με εκλογή ή ορισμό νέου για το υπόλοιπο της θητείας, θα αποτελούσε *contra legem* ερμηνεία, αφού θα ανέτρεπε την, κατά τα ήδη προαναφερθέντα, ρητή βούληση του νομοθέτη να μην αντικαθίστανται τα εκλεγμένα μονομελή όργανα διοίκησης της ακαδημαϊκής μονάδας του Τμήματος, ήτοι ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος, εάν εκλείψουν κατά το δεύτερο έτος της θητείας τους, στην δε περίπτωση που εκλείψουν ταυτόχρονα και τα δύο να υφίσταται ένα μόνον μονομελές όργανο διοίκησης της ακαδημαϊκής μονάδας μέχρι το τέλος της διετούς θητείας, ήτοι, το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματος στη βαθμίδα του Καθηγητή ή του Αναπληρωτή Καθηγητή που ορίζεται Πρόεδρος. Εξάλλου, η βούληση του νομοθέτη είναι ρητή, ώστε ούτε γνήσιο (ακούσιο) κενό νόμου να υφίσταται, ώστε να παρίσταται ανάγκη ανάλογης εφαρμογής άλλων διατάξεων, τέτοια δε εφαρμογή θα συνιστούσε κανονιστική ρύθμιση, στην οποία δεν έχει εξουσία να προβεί ο ερμηνευτής του δικαίου, καθόσον επιφυλάχθηκε από το σύνταγμα μόνο στο νομοθέτη.

18. Εξάλλου, κατά την αρχή της νομιμότητας, η διοίκηση δεν μπορεί να ασκεί τη λειτουργία της παρά μόνον εντός του νόμου και καθ' υπαγωγή σε αυτόν (*intra legem* και *secundum legem*). Κατ' ακολουθία τούτων, τόσο τα φυσικά πρόσωπα που είναι φορείς των διοικητικών οργάνων επιβάλλεται να ορίζονται με τρόπο και διαδικασία που περιγράφεται στο νόμο, όσο και οι ασκούμενες από τη διοίκηση αρμοδιότητες επιβάλλεται να καθορίζονται από τον νόμο, καμιά δε από τις εξ ορισμού υπαγόμενες στην εκτελεστική λειτουργία αρμοδιότητες δεν μπορεί να ασκηθεί χωρίς ειδική νομοθετική πρόβλεψη και ανάθεσή της σε συγκεκριμένα όργανα. Συνεπώς, οι αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί σε ορισμένο διοικητικό όργανο δεν μπορεί νόμιμα να ασκηθούν από άλλο, ούτε να αλλάξει ο φορέας που

ασκεί τις αρμοδιότητες, ει μη μόνον με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με τρόπο συγκεκριμένο με διάταξη νόμου (ΝΣΚ 70/2019 παρ. 11, Κ. Παπανικολάου, Η εξουσία των Ανεξάρτητων Αρχών, 2018, παρ. 2, σελ. 136 = sakkoulas-online). Ακολούθως και η αναπλήρωση του κωλυόμενου φορέα του αρμοδίου οργάνου είναι νόμιμη μόνον εφόσον την προβλέπει ο νόμος (Π. Δαγτόγλου, Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, έκδοση 7^η, 2015, σελ. 444, αριθμ. 941β = sakkoulas-online και Β. Γκέρτσο - Ε. Πρεβεδούρου - Δ. Πυργάκη, Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας, Ερμηνεία κατ' άρθρο, έκδοση 2019, σελ. 203).

19. Εν προκειμένω, στην περίπτωση που παραιτηθούν ή εκλείψουν οι εκλεγέντες Πρόεδρος ή Αντιπρόεδρος, κατά το δεύτερο έτος της θητείας τους, ο νομοθέτης άφησε αρρύθμιστο το ζήτημα της αναπλήρωσης του προβλεπόμενου μοναδικού εκ του νόμου μονομελούς οργάνου του Τμήματος, όταν το τελευταίο απουσιάζει ή κωλύεται και δεν δύναται να ασκήσει προσωρινά τα καθήκοντά του. Αντιθέτως, για το Διευθυντή Τομέα, που αποτελεί το μοναδικό μονομελές όργανο της εν λόγω επιμέρους ακαδημαϊκής μονάδας του Τμήματος, ρητά ορίστηκε ότι, όταν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνεται από το αρχαιότερο μέλος Δ.Ε.Π. στη βαθμίδα καθηγητή που υπηρετεί στον Τομέα (άρθρο 36 παρ. 7 εδάφιο τελευταίο). Το πιο πάνω νομοθετικό κενό, παρά το ότι είναι προφανέστατα γνήσιο (ακούσιο), δεν μπορεί να ρυθμιστεί με αναλογία νόμου, ώστε να εφαρμοστεί και στην περίπτωση αυτή η πιο πάνω ρύθμιση για το Διευθυντή Τομέα, εφόσον, κατά τα ήδη αναφερθέντα στην προηγούμενη παράγραφο, η διέπουσα το διοικητικό δίκαιο αρχή της νομιμότητας επιβάλλει η αναπλήρωση του κωλυόμενου φορέα του αρμοδίου οργάνου να προβλέπεται από το νόμο. Ως εκ τούτου, το εν λόγω νομοθετικό κενό μόνο με νομοθετική ρύθμιση δύναται να καλυφθεί και όχι αναλογία νόμου.

Απάντηση.

20. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε') γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ότι:

α) Κατά τις ισχύουσες διατάξεις του ν. 4957/2022, δεν προβλέπεται η πλήρωση της κενωθείσας θέσης της Αντιπροέδρου του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ που εξέπεσε από το αξίωμά της, κατά το δεύτερο και τελευταίο έτος της θητείας της.

β) Τα συλλογικά όργανα του Τμήματος, στα οποία μετείχε ex officio η εν λόγω Αντιπρόεδρος που απώλεσε την ιδιότητα υπό την οποία συμμετείχε σ' αυτά, οφείλουν να συγκροτηθούν εκ νέου, με τη συμμετοχή σ' αυτά του εκλεγέντος Προέδρου του Τμήματος, ως μοναδικού μονομελούς οργάνου του Τμήματος μέχρι τη λήξη της θητείας των εκλεγέντων μονομελών οργάνων (31-08-2024), με αναφορά στις πράξεις συγκρότησης των εν λόγω συλλογικών οργάνων, για την πληρότητα της αιτιολογίας τους, ότι η συγκρότηση διενεργείται για την πιο πάνω αιτία.-

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 16 Φεβρουαρίου 2024

Ο Προεδρεύων του Τμήματος

Ο Εισηγητής

Ευάγγελος Μαρίνης
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Δημήτριος Καμάρης
Νομικός Σύμβουλος του Κράτους